

Notiser

Enligt materialismen är allt som existerar i verkligheten av materiell, kroppslig karaktär. En materialist tror inte på själen. Därför tror han väl normalt inte heller på ett liv efter detta. Om min kropp dör, så dör därmed hela jag.

Men egentligen är det kanske lättare för en materialist att tro på ett liv efter detta än det är för den som tror på själar. Ty även om vår tekniska utveckling ännu inte nått dithän, så verkar det i princip möjligt att kopiera mänskliga kroppar. De är ju bara anhopningar av materia. Om neurofysiologin, biotekniken, genetiken, transplantationskirurgin, etc får fortsätta att utvecklas, så kommer vi kanske också i praktiken att kunna göra det. Och om vår personlighet och vårt psykiska liv inte är någonting utöver vad som finns i vår kropp — vilket materialisten hävdar — så kan vi ju därmed överleva vår ursprungliga kropps död och förmultning. Tricket består helt enkelt i att man bygger en ny, likadan kropp. Den nya kroppen behöver kanske inte ens vara någon särskilt exakt kopia av den tidigare. Det räcker att den är tillräckligt lik för att dess rent psykiska funktioner skall bli kontinuerliga med vårt tidigare liv.

Det skulle alltså vara lättare för en materialist att tro på ett liv efter detta än för en dualist eller idealist: lättare i den bemärkelsen att materialisten verkligen kan göra sig en konkret föreställning om hur överlevnaden går till och vad den utmynnar i. Om själen vore något skilt från kroppen blir det svårt att föreställa sig vad den är för något och hur den kan existera på egen hand.

Men materialisten är kanske inte så benägen att tro att det för närvarande finns någon som kopierar våra kroppar och därmed ser till att vi överlever doden. En sorts gud alltså. Vad som krävs är att en sådan gud känner till i detalj hur våra kroppar är uppbyggda, molekyl för molekyl, och detta förutsätter väl observationer och mätningar — som vi inte har lagt märke till att vi utsätts för. Det tycks inte finnas något som tyder på att en sådan gud finns. Men man kan väl knappast påstå att vi *vet* att han (eller hon) inte finns. Kanske är han, som Stålmannen, utrustad med röntgensyn, så att han på långt håll kan registrera våra kroppars uppbyggnad utan att vi märker något. I så fall är det ju bara fabrikationen av kopior som återstår. Den kanske äger rum på någon avlägsen himlakropp, som vi ännu inte har upptäckt. Låt oss i så fall hoppas att den är ett paradiset och inte ett helvete. □

Från och med detta nummer utges Filosofisk tidskrift av det nystartade Bokförlaget Thales, ett förlag som utan vinstsyfte skall utge filosofisk litteratur på svenska. Observera att ett nytt postgirokonto skall användas för prenumerationer från och med 1986, nämligen 507991 - 8.

Ett symposium i vetenskapsteori skall äga rum i Linköping i juni. Det ingår i en serie av symposier som startade i Umeå 1980, och som sedan har fortsatt med Göteborg 1982 och Lund 1984. Årets tema är Vetenskap, Etik och Samhälle. Ett 30-tal deltagare skall inbjudas, främst från svenska men även andra skandinaviska universitet.

Medarbetare i detta nummer av Filosofisk tidskrift: *Hans Mathlein* är lärare i praktisk filosofi i Stockholm, *Gunnar Falkemark* är statsvetare i Göteborg, *Lars Bergström* är praktisk filosof i Uppsala, *Ingmar Persson* är forskarassistent i praktisk filosofi i Lund, *Gunnar Odhner* är gymnasielärare i Karlstad, *Susanna Roxman* är poet, frilansande kulturjournalist och universitetslärare i Lund. Omslagsbild av *Christian Swärdshammar*.